

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
รายงาน และ งบการเงินรวม
31 ธันวาคม 2562

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อการเงินรวม

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเรื่องที่กำลังกล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อการเงินรวม งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อการเงินรวม

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10. บริษัทผู้ให้สัมปทานได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 2,518 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทผู้ให้สัมปทานยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อย บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งนี้เสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการสำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทย่อยได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการซึ่งได้ให้บริษัทผู้ให้สัมปทานชำระยอดคงค้างทั้งจำนวน 2,518 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 877 ล้านบาท (คำนวณในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนถึงวันที่เสนอข้อพิพาท) รวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ให้สัมปทานเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่บริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว บริษัทย่อยจึงยังไม่พิจารณาบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากคำชี้ขาดดังกล่าว

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยังยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมทั้งดอกเบี้ยและ ค่าเสียโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนประมาณ 258 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 บริษัทย่อยทั้งสอง แห่งได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทย่อยทั้งสองแห่งร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหาย พร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาทแก่บริษัทผู้ให้สัมปทาน โดยการหักกลบลบหนี้กับ มูลหนี้ค้างชำระจากบริษัทผู้ให้สัมปทานต่อบริษัทย่อยอีกแห่งพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและอยู่ในระหว่างการพิจารณายื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาด สถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง โดยบริษัทย่อยอีกแห่งดังกล่าวได้บันทึกค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายไว้ใน งบการเงินแล้วทั้งจำนวน

ผลที่สุดของข้อพิพาททั้งสองจึงยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่อ ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2561: 2,518 ล้านบาท) รวมถึง ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวในงบการเงินรวมและอาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็น สาระสำคัญต่อมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งมีจำนวน 1,946 ล้านบาท (2561: 1,946 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของ ลูกหนี้การค้า มูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้ เป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

งบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะ กิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และสำหรับปีสิ้นสุด วันเดียวกันที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นในสำนักงานเดียวกันกับข้าพเจ้า โดยแสดง ความเห็นอย่างมีเงื่อนไขจากการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ตามที่ กล่าวข้างต้นและเหตุการณ์ในข้อ 2. ตามที่กล่าวในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น ซึ่งในปัจจุบันบริษัทฯ ได้บันทึก ประมาณการหนี้สินจากคดีความเพิ่มเติมจนครบตามมูลหนี้ที่ประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน และตามที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ) พิพากษาแล้ว และได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในข้อ 3. และ ข้อ 4. ตามที่กล่าวไว้ในวรรคข้อมูลและ เหตุการณ์ที่เน้นตามรายงานลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระ จากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุใน ข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29. เกี่ยวกับธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มและการรับรู้กำไรจากรายการดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 13,975 ล้านบาท ซึ่งรายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงินรวม และไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำตามปกติธุรกิจ
2. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทฯและสถาบันการเงินห้ารายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ โดยสถาบันการเงินทั้งห้ารายได้เรียกร้องสิทธิของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.6 ปัจจุบันบริษัทฯได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินสามราย โดยบริษัทฯจะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวม 1,349 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาประนีประนอมดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เป็นผลให้บริษัทฯต้องบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมในปีปัจจุบันเป็นจำนวน 670 ล้านบาท สำหรับเจ้าหนี้สถาบันการเงินอีกสองราย บริษัทฯอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 161 ล้านบาทในปีปัจจุบัน โดยพิจารณาจากมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯพิจารณาให้บริษัทฯต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ทั้งสองรายดังกล่าว
3. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและหน่วยงานราชการสองแห่ง ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าปรับจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาเป็นจำนวนเงิน 195 ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.7 ในปี 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับเป็นจำนวน 10 ล้านบาท ซึ่งสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บริษัทย่อยบันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาที่มีความเพียงพอตามคำพิพากษาของศาลปกครองดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยและหน่วยงานราชการทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คืออยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด
4. การชำระยอดค้างจำนวนประมาณ 877 ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 11. และคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.8 ของบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งซึ่งมีความไม่แน่นอน

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบ งบการเงิน โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับ เรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบ งบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้าได้ รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงิน โดยรวม

นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม เรื่องสำคัญในการ ตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้

รายได้หลักของกลุ่มบริษัทในงบการเงินรวมเกือบทั้งหมดมาจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยแสดงมูลค่า จำนวน 16,883 ล้านบาท ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2562 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจ การรับรู้รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นรายการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทโดยตรง นอกจากนี้ภายใต้ภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมนี้ เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ด้านการตลาดและราคาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึก รายได้ของกลุ่มบริษัทโดยเฉพาะเรื่องงวดเวลาในการรับรู้รายได้

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทโดยการประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบ การควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจ และเลือกตัวอย่าง มาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่ออกแบบไว้ และให้ความสำคัญในการทดสอบเป็นพิเศษโดย การขยายขอบเขตการทดสอบสำหรับการควบคุมภายในที่ตอบสนองต่อการรับรู้รายได้ดังกล่าวข้างต้น สุ่มตัวอย่างใบแจ้งหนี้และการรับชำระเงินจากลูกค้าเพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ สอบทานใบลดหนี้ ที่ออกภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้เพื่อตรวจสอบความผิดปกติ ที่อาจเกิดขึ้นของรายการตลอดระยะเวลาบัญชี โดยเฉพาะรายการบัญชีที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป และทดสอบ การคำนวณรายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการ

ธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง

ตามที่กล่าวไว้ในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้นเกี่ยวกับธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงและตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29. ในปี 2562 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้เข้าทำธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (ทรัพย์สินส่วนเพิ่ม) กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน (JASIF) โดยกลุ่มบริษัทบันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเข้ากองทุนเป็นจำนวน 13,975 ล้านบาท ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2562 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจในรายการดังกล่าวเนื่องจากมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญและอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารค่อนข้างมากในการพิจารณาเงื่อนไขในสัญญาเพื่อพิจารณาในการบันทึกบัญชี ซึ่งมีผลกระทบต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทอย่างมีสาระสำคัญ

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจในลักษณะของรายการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญต่างๆ ในสัญญาที่เกี่ยวข้อง ประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาเงื่อนไขในสัญญา ตรวจสอบมูลค่ารายการดังกล่าวกับมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ซึ่งอนุมัติรายการดังกล่าว ตลอดจนทดสอบการคำนวณ การใช้สมมติฐานที่สำคัญและจำนวนเงินที่บันทึกบัญชีสำหรับรายการที่เกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาและเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบรายการรับเงินจาก JASIF กับรายการเงินฝากบัญชีธนาคาร และตรวจสอบความถูกต้องในการจัดประเภทของรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่ามี การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงิน โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริง แต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงิน โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

ณัฐวุฒิ สันติเพชร

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 5730

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 4 กุมภาพันธ์ 2563

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีที่อยู่ตามที่จดทะเบียนคือเลขที่ 200 ชั้น 29-30 หมู่ที่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

- 2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

- ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) ซึ่งรายละเอียดบริษัทย่อยมีดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2562 ร้อยละ	2561 ร้อยละ
<u>ถือหุ้นโดยบริษัทฯ</u>				
บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	100	100
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมและให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	100	100
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (อีกร้อยละ 9 ถือหุ้นโดยบริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด และอีกร้อยละ 9 ถือหุ้น โดยบริษัท เอเชียส รีเจนแนล เซอร์วิสเซส จำกัด)	ออกแบบและติดตั้งอุปกรณ์พร้อมทดสอบระบบในโครงการสื่อสารโทรคมนาคม	ไทย	33	33
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	ไทย	98	98
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด (อีกร้อยละ 20 ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด)	สำรวจ ออกแบบและก่อสร้างงานโยธาของโครงการโทรคมนาคม	ไทย	80	80
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตซันแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด (อีกร้อยละ 34 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด และอีกร้อยละ 26 ถือหุ้น โดยบริษัท เอเชียส รีเจนแนล เซอร์วิสเซส จำกัด)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	40	40
บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด	ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ	ไทย	100	100
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	หยุดดำเนินกิจการ	ไทย	100	100
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	70	70
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	100	100

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2562 ร้อยละ	2561 ร้อยละ
<u>ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย</u>				
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 98)	ให้บริการด้านจัดหา ออกแบบ ระบบคอมพิวเตอร์และพัฒนาซอฟต์แวร์และ การจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และบริการคลาวด์คอมพิวติ้ง	ไทย	-	-
บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด ร้อยละ 67)	ให้บริการระบบเครือข่ายสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการด้านโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	ไทย	-	-
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	ให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	-	-
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	พัฒนา จำหน่ายและให้บริการซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ	ไทย	-	-
บริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 59)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	-	-
บริษัท เอเชียส รีเจนแนล เซอร์วิสเซส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด ร้อยละ 98)	ดำเนินการด้านการตลาด การจัดจำหน่ายอุปกรณ์และการให้บริการแก่ ผู้ใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านระบบสัญญาณดาวเทียม	ไทย	-	-

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2562 ร้อยละ	2561 ร้อยละ
Clippership Investments (BVI) Limited (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 100)	หยุดดำเนินการ	British Virgin Island	-	-
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 90)	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้าง ซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการเช่าวงจรและบริการรับ-ส่งข้อมูลภายในประเทศและระหว่าง ประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท ฟรีเมียม แอสเซท จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด ร้อยละ 54 และบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 46)	ให้เช่าอาคารสำนักงาน	ไทย	-	-

- ข) บริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยน เกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

บริษัทย่อยแห่งหนึ่งเลือกใช้นโยบายปฏิบัติผ่อนปรน โดยรับรู้ผลสะสมของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาทำเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ดังต่อไปนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะนำมาตราฐานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรกโดยการปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่า การนำมาตราฐานการบัญชีดังกล่าวมาใช้ จะมีผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 คือ สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 59,113 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ ประมาณ 0.4 ล้านบาท และหนี้สินของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 59,113 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ ประมาณ 0.4 ล้านบาท

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3. บริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติในระหว่างปีปัจจุบัน โดยกิจการได้เลือกปรับผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยบันทึกปรับกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบต่อกำไรสะสมต้นปี 2562 จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานฉบับนี้มาถือปฏิบัติ แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท) งบการเงินรวม
ผลกระทบต่อกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	
ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า	217
ค่าใช้จ่ายภาษีที่เกี่ยวข้อง	(43)
รวม	174

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบการเงินแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ตามนโยบายการ		ตามมาตรฐานการ
	บัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
สินทรัพย์			
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	83	84	167
สินทรัพย์ภายในได้รอการตัดบัญชี	194	(48)	146
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	156	158	314
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม	6,126	194	6,320

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ตามนโยบายการ		ตามมาตรฐานการ
	บัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี			
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562			
กำไรขาดทุน			
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	1,321	(25)	1,296
ภายในได้	9,008	5	9,013
กำไรสำหรับปี	7,253	20	7,273
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.90	-	0.90
กำไรต่อหุ้นปรับลด	0.83	-	0.83

รายการปรับปรุงข้างต้นคือรายการค่านายหน้าจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า บริษัทย่อยพิจารณาว่าค่านายหน้าที่ยังไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าจะต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา จากเดิมที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริการเมื่อเกิดรายการ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม บริการอินเทอร์เน็ต บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ตและบริการการจัดการรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้โอนอำนาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว กล่าวคือ เมื่อมีการส่งมอบสินค้า รายได้จากการขายแสดงตามมูลค่าที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักประมาณการสินค้ารับคืนและส่วนลด โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

รายได้จากการออกแบบและติดตั้งระบบสื่อสาร โทรคมนาคมและระบบคอมพิวเตอร์พร้อมการจัดการอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องรับรู้โดยพิจารณาขึ้นความสำเร็จของงานจากการประเมินของวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

5.4 ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

บริษัทย่อยบันทึกค่านายหน้าที่ยจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา และจะบันทึกค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักด้วยต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่ระยะเวลาของการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่จะรับรู้สำหรับต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาหนึ่งงวดหรือสั้นกว่า กิจการจะบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

5.5 เงินลงทุน

- ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- ค) เงินลงทุนในกองทุนรวมแสดงในมูลค่ายุติธรรม ซึ่งคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.6 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้น บริษัทย่อยจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 - 24 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินในส่วนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

5.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20 และ 24 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	5 - 12 ปี
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เช่า	-	5 ปี
อุปกรณ์สำหรับให้บริการ โครงข่ายโทรคมนาคม	-	3 - 25 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	-	3 และ 5 ปี
เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์สำนักงาน	-	3 และ 5 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี

ค่าเสื่อมราคาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.8 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงินที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

5.9 ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าแสดงตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาเช่า 30 ปี ค่าตัดจำหน่ายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัทหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัท หรือถูกกลุ่มบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของกลุ่มบริษัท ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

5.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน ส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

5.12 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.14 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานของกลุ่มบริษัทได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตาม โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.15 ประเมินการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้ อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีรวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมหมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้นทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

ในการบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาเป็นสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มในการได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าหรือไม่ รวมถึงการกำหนดวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่คงค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทฯจะบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราภาระและอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว ซึ่งรวมถึงการประเมินความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆ อาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่ประมาณได้

7. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดความสัมพันธ์ที่กลุ่มบริษัทมีกับบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทหรือถูกควบคุมโดยกลุ่มบริษัทไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัทมีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์	
บริษัทย่อย	กลุ่มบริษัทที่บริษัทฯ มีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆ ของบริษัทเหล่านั้น	
กองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต จัสมิน (“JASIF”)	บริษัทร่วม	
กลุ่มโมโน	มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน	

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม			
รายได้จากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน	38,000	-	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 29)
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง	264	241	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 29)
ค่าเช่าอุปกรณ์และโครงข่าย	4,681	4,184	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 29)
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
รายได้จากการขายและการบริการ	22	28	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	57	57	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ต้นทุนขายและการบริการ	9	-	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	56	25	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)			
รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์พร้อมติดตั้ง	9,496	-	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าบริการจัดการการขายทรัพย์สิน เช่ากองทุน - สุทธิ	70	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าจัดการรับ	556	544	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	45	44	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดจากราคาค่ารายอื่น
ดอกเบี้ยรับ	89	40	อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ บวกร้อยละ 0.5
ค่าใช้จ่ายอื่น	37	32	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยจ่าย	31	45	ร้อยละ 1.6 ถึง 2.0 ต่อปี
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้าจากค่าบริการ ติดตั้ง	-	2,460	ราคาตามสัญญา
รับโอนสิทธิในเจ้าหน้าที่อุปกรณ์ และทรัพย์สิน	-	3,348	ราคาตามสัญญา

ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 10)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	61	34	-	-
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 10)				
บริษัทย่อย	-	-	177	527
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	109	85	-	-
รวม	109	85	177	527
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(11)	(11)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	109	85	166	516

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 16 และ 29)				
บริษัทย่อย	-	-	119	133
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	817	817	-	-
รวมค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	817	817	119	133
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย	-	-	12,996	198
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	7	-	-	-
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
บริษัทย่อย	-	-	66	138
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	14	3	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	14	3	66	138
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
บริษัทย่อย	-	-	-	2,460
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 29)				
บริษัทร่วม				
JASIF	26,362	12,423	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า				
บริษัทย่อย	-	-	10	10
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	7	7	-	-
รวมเงินมัดจำรับจากลูกค้า	7	7	10	10

ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะสั้นระหว่างกลุ่มบริษัทและการเคลื่อนไหวของเงิน
กู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	การเคลื่อนไหวในระหว่างปี		
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	4,405	1,984	-	6,389
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 19) (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท เอเชียส รีเอนเนล เซอร์วิส จำกัด	330	-	-	330
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	90	-	(10)	80
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	-	327	-	327
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	47	-	-	47
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	620	-	-	620
บริษัท ไทย ลอดจิสเทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	10	-	-	10
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	40	-	-	40
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	-	6,905	(3,209)	3,696
รวม	1,137	7,232	(3,219)	5,150

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์ระยะสั้น	222	207	53	54
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	24	19	5	4
รวม	246	226	58	58

การรับประกันกับบริษัทย่อย

บริษัทฯ มีการระงับการรับประกันให้กับบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ
34.4 ข)

8. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	11	16	-	-
เงินฝากธนาคาร	22,922	454	451	49
เงินลงทุนในกองทุนรวมตราสารหนี้	1,000	-	-	-
ตัวแลกเปลี่ยน	75	429	-	-
รวม	24,008	899	451	49

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวแลกเปลี่ยนของกลุ่มบริษัทมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึง 1.25 ต่อปี (2561: ร้อยละ 0.10 ถึง 1.30 ต่อปี) และเฉพาะของบริษัทฯมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี (2561: ร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี)

9. เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำเป็นจำนวนเงินประมาณ 16 ล้านบาท (2561: 23 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯในปี 2561 จำนวน 0.1 ล้านบาท ซึ่งกลุ่มบริษัทได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ

10. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	61	34	-	-
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	3,768	3,782	50	55
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	109	85	177	527
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	111	107	-	3
รวม	4,049	4,008	227	585
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(882)	(828)	(61)	(66)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	3,167	3,180	166	519

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าแยกตามอายุลูกหนี้ที่คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	4	5	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	19	19	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	17	10	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	17	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน	4	-	-	-
รวม (หมายเหตุ 7)	61	34	-	-
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	85	74	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	222	243	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	122	144	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	77	148	-	-
มากกว่า 12 เดือน	3,262	3,173	50	55
รวม	3,768	3,782	50	55
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(882)	(828)	(50)	(55)
สุทธิ	2,886	2,954	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,947	2,988	-	-

ในปี 2562 บริษัทย่อยตัดลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญไปเป็นจำนวนประมาณ 186 ล้านบาท (2561: 168 ล้านบาท)

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าของบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“เจเอสทีซี”) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2561: 2,518 ล้านบาท) เป็นลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างเจเอสทีซี และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเป็นบริษัทผู้ให้สัมปทาน ทีโอทีได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างไว้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 (วันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน) เนื่องจากทีโอทียังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับเจเอสทีซี ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่ยุติในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม

2557 เจเอสทีซีจึงนำเรื่องดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้เจเอสทีซีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤษภาคม 2562 เจเอสทีซีได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ทีโอทีชำระยอดคงค้างทั้งจำนวน 2,518 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 877 ล้านบาท (คำนวณในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนถึงวันที่เสนอข้อพิพาท) รวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้เจเอสทีซีชำระเงินค่าเสียหายแก่ทีโอทีเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ปัจจุบันทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว และเจเอสทีซีได้ยื่นคำคัดค้านแก้คำร้องต่อศาลปกครองกลางแล้วเช่นกัน ผลของข้อพิพาทดังกล่าวจึงถือว่ายังไม่สิ้นสุดเจเอสทีซีจึงยังไม่พิจารณาบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากคำชี้ขาดดังกล่าว

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (“ทีแอลดีที”) และเจเอสทีซี ร่วมกันหรือแทนกัน ชำระค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหรือจัดหาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการอบรมต่างประเทศ รวมทั้งค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจตามสัญญาร่วมลงทุนและข้อตกลงต่อท้ายสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 ทีแอลดีทีและเจเอสทีซีได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทย่อยทั้งสองแห่งร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 24.9 ล้านบาทแก่ทีโอที โดยการหักกลบลบหนี้กับมูลหนี้ค้างชำระจากทีโอทีต่อทีแอลดีทีพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25.0 ล้านบาท คงเหลือจำนวนเงินที่ทีแอลดีทีต้องได้รับจากทีโอทีจำนวน 0.1 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทีแอลดีทีได้บันทึกค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวน 24.9 ล้านบาทเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบการเงินรวมปีปัจจุบันแล้ว ปัจจุบันทีโอทีอยู่ในระหว่างการพิจารณายื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ผลที่สุดของข้อพิพาททั้งสองจึงยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจเอสทีซีและทีแอลดีทีเชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวถูกต้องและครบถ้วนแล้ว โดยคาดว่าจะไม่มีค่าเสียหายเพิ่มเติมจากที่ได้บันทึกไว้ในงบการเงิน เจเอสทีซีและทีแอลดีทีได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินส่วนแบ่งรายได้จากทีโอที ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวเพื่อค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20.

11. ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ และในวันที่ 11 สิงหาคม 2553 ที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติพิเศษเห็นชอบด้วยแผนการฟื้นฟูกิจการ ต่อมาในวันที่ 5 ตุลาคม 2553 เจ้าหนี้หลายรายรวมถึงบริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องคัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในระหว่างปี 2554 บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ตามแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระหนี้คืนทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยค้างชำระโดยกำหนดชำระคืนเป็นเงินสดและหุ้นสามัญของทีทีแอนด์ทีตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จากทีทีแอนด์ทีจำนวน 54 ล้านบาท ซึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดในแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระคืนยอดคงเหลือดังกล่าวทั้งจำนวนเป็นเงินสดในวันทำการสุดท้ายของไตรมาสที่หนึ่งของปี 2558 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาดแล้ว เพื่อความระมัดระวัง บริษัทย่อยจึงบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับยอดคงเหลือของลูกหนี้จากทีทีแอนด์ทีเต็มจำนวน

นอกจากนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้ระบุว่าการชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัท ทริปเปิลที พรอดแบนด จำกัด (มหาชน) (“ทริปเปิลที”) ให้แก่ทีทีแอนด์ทีในปี 2552 โดยวิธีการ โอนตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 707 ล้านบาท ซึ่งทีทีแอนด์ทีเป็นผู้ส่งจ่าย และบริษัท ทีที แอนด์ ที ซับสไครเบอร์ เซอร์วิสเชส จำกัด (“ทีทีแอนด์ทีเอสเอส”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของทีทีแอนด์ที ได้สละหลังเพื่อ โอนตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลที และการแสดงเจตนาของการหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการใช้สิทธิเรียกร้องในการรับชำระเงินที่ทีทีแอนด์ทีค้างชำระจำนวน 170 ล้านบาทกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส และทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้โอนสิทธิดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลทีมาหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่ทริปเปิลทีติดค้างอยู่กับทีทีแอนด์ทีว่าเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญาและถือเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระหนี้ที่ทริปเปิลทีจะต้องชำระค่าบริการวางจระเข้นั้นต้องสอดคล้องกับข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานที่ทีทีแอนด์ทีมีมาอยู่ก่อน กล่าวคือทริปเปิลทีจะต้องทำการชำระหนี้ไปยังทีโอทีโดยตรงเสียก่อน แล้วทีโอทีจึงทำการจัดสรรชำระหนี้ตามอัตราส่วนแบ่งรายได้ที่ตกลงไว้ในสัญญาสัมปทานให้แก่ทีทีแอนด์ที ดังนั้นการที่ทริปเปิลทีทำการชำระหนี้ที่มีใช้ด้วยเงินสด เช่น บรรดาสิทธิเรียกร้องหรือตัวสัญญาใช้เงิน และ/หรือ ชำระหนี้โดยตรงให้แก่ทีทีแอนด์ทีนั้น ย่อมถือเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญา และถือเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 บริษัท ที แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในขณะนั้นได้มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลทีจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้ศาลสั่งว่าการกระทำของผู้บริหารแผนดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำร้องของทริปเปิลที เนื่องจากศาลเห็นว่าทริปเปิลทียื่นคำร้องไม่ถูกต้อง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2555 ทริปเปิลทีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีได้แสดงความเห็นว่าการที่ทริปเปิลทีได้ชำระหนี้ค่าบริการวางรเช่าค้างชำระตามสัญญาการให้บริการวางรเช่าให้กับทีทีแอนด์ทีโดยตรง เนื่องจากวิธีการชำระเงินให้แก่ทีโอที่เกิดเหตุขัดข้องขึ้นนั้น ทริปเปิลทีสามารถกระทำได้เนื่องจากทีทีแอนด์ทีเป็นคู่สัญญาที่มีนิติสัมพันธ์กับทริปเปิลทีโดยตรง การที่ทริปเปิลทีได้ชำระค่าบริการวางรเช่าโดยการสลักหลังและโอนตัวสัญญาใช้เงินให้ทีทีแอนด์ทีตามที่กล่าวข้างต้นถือได้ว่าทีทีแอนด์ทีเป็นทั้งผู้ออกและผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินในเวลาเดียวกัน ดังนั้นสิทธิและความรับผิดชอบในหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินนั้นตกอยู่แก่บุคคลเดียวกัน และเคลื่อนกลิ้งกัน ซึ่งมีผลทำให้หนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินและหนี้ค่าบริการค้างชำระเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยจำนวนที่เท่ากันกับมูลค่าตามตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว และการที่ทริปเปิลทีได้แสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการโอนสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้การค้าที่ทริปเปิลทีโอนมาจากทีทีแอนด์ทีเอสเอสตามที่กล่าวข้างต้น ทริปเปิลทีจึงมีฐานะเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ของทีทีแอนด์ทีในเวลาเดียวกัน ทีทีแอนด์ทีกับทริปเปิลทีจึงมีความผูกพันซึ่งกันและกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นหนี้เงินอย่างเดียวกัน ทริปเปิลทีจึงมีสิทธิโดยชอบที่จะแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีเพียงเท่ากับจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ในแผนฟื้นฟูกิจการได้ระบุว่าผู้ทำแผนมีอำนาจไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาให้บริการวางรเช่ารวมทั้งสัญญาและ/หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับและข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวางรเช่าทุกฉบับ ตามมาตรา 90/40 หรือ 90/41 ทวิของพระราชบัญญัติล้มละลาย อย่างไรก็ตามบริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีได้ให้ความเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวของผู้ทำแผนจะไม่มีผลย้อนหลังต่อสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของทริปเปิลทีเชื่อว่ากรณีดังกล่าวข้างต้น ทริปเปิลทีได้ทำถูกต้องตามความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีแล้ว ทริปเปิลทีจึงไม่ได้สะท้อนเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้ในงบการเงิน

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

12.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาทุน		(หน่วย: ล้านบาท) เงินปันผลรับ ระหว่างปี	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	บริษัท จัสมิน ชัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	1,550	1,550	1,946	1,946	-
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	760	760	760	760	14,767	3,291
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	1.2	1.2	834	834	-	-
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	200	200	160	160	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	100	100	70	70	-	-
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	706	706	58	58	-	-
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	52	52	52	52	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตซันแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด	115	115	46	46	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	15	15	7	7	10	9
บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด	0.1	0.1	-	-	-	-
			3,933	3,933	14,777	3,300
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน			(980)	(980)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ			2,953	2,953		

12.2 ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10. ปัจจุบันเจเอสทีซีได้รับคำชี้ขาดจากสถาบัน
 อนุญาโตตุลาการให้ที่โอทีชำระยอดคงค้างของส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุน
 ทั้งจำนวน และที่โอทีได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว
 ฝ่ายบริหารของเจเอสทีซีเชื่อว่าการบันทึกรายได้จากการให้บริการดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาร่วมลงทุน
 ค ี ง ก ล ี า ว ช ี า ง ต ี่ น

13. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

13.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย		ส่วนแบ่งกำไร จากเงินลงทุน ในบริษัทร่วม ในระหว่างปี	
			2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)	2562	2561	2562	2561	2562	2561
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้าง พื้นฐาน	ไทย	19	24	14,570	12,740	3,935	3,993	734	899
บริษัท ศูนย์บริการวิชาการ อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	63	25	38	-
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					14,619	12,789	3,998	4,018	772	899

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีราคาทุน - สุทธิ	
			2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)	2562	2561	2562	2561	2562	2561
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้าง พื้นฐาน	ไทย	19	24	14,570	12,740	-	-	14,570	12,740
บริษัท ศูนย์บริการวิชาการ อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	(33)	(33)	16	16
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					14,619	12,789	(33)	(33)	14,586	12,756

13.2 ในปีปัจจุบัน บริษัทฯได้จำหน่ายเงินลงทุนในJASIFจำนวน 248 ล้านบาท (2561: 540 ล้านบาท) โดยมีกำไรจากการขายเงินลงทุนในงบการเงินรวมเป็นจำนวน 1,732 ล้านบาท (2561: 3,650 ล้านบาท) และ 47 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการ (2561: 158 ล้านบาท) ทำให้บริษัทฯมีสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนลดลงจากร้อยละ 23.51 เป็นร้อยละ 19.00 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่ออกและจำหน่ายแล้ว (2561: ลดลงจากร้อยละ 33.33 เป็นร้อยละ 23.51 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่ออกและจำหน่ายแล้ว)

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2562 บริษัทฯได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของJASIFเป็นจำนวน 475 ล้านบาทในราคา 9 บาทต่อหน่วย คิดเป็นจำนวนเงินรวม 4,275 ล้านบาท เพื่อรักษาสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 19.00 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด โดยบริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนตามรายละเอียดเกี่ยวกับ JASIF ที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29. ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯมีเงินลงทุนในJASIFจำนวน 1,520 ล้านบาท (2561: 1,293 ล้านบาท)

บริษัทฯได้รับเงินปันผลจากJASIFในระหว่างปีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,029 ล้านบาท (2561: 1,288 ล้านบาท)

เงินลงทุนในJASIFตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุนมีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน
	2562	2561	2562	2561
ราคาทุน	10,450	12,932	10,450	12,932
บวก: ซื้อเงินลงทุนเพิ่มขึ้น	4,275	-	4,275	-
บวก: ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนสะสม	2,969	2,829	-	-
หัก: กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุนฯ				
ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(9,268)	(7,412)	-	-
หัก: เงินปันผลรับสะสม	(4,336)	(4,164)	-	-
หัก: เงินคืนทุนสะสม	(155)	(192)	(155)	(192)
สุทธิ	3,935	3,993	14,570	12,740

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในJASIF ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีมูลค่าเท่ากับ 14,668 ล้านบาท (2561: 12,867 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯได้นำใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนในJASIFจำนวน 1,045 ล้านบาท (2561: 1,293 ล้านบาท) ไปวางเป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20.

14. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

	(หน่วย: ล้านบาท)
	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562:	
ราคาทุน	941
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(479)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	462
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561:	
ราคาทุน	960
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(460)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	500

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	500	535
ซื้อสินทรัพย์	4	1
โอนไปที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ราคาตามบัญชี	(14)	(7)
ค่าเสื่อมราคา	(28)	(29)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	462	500
มูลค่ายุติธรรม	1,850	1,905
รายได้ค่าเช่ารับ	31	31

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในระดับชั้นที่ 3 โดยใช้เกณฑ์ราคาตลาดสำหรับที่ดินและใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ (Income Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินราคาอาคารดังกล่าวประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน อัตราเงินเฟ้อ อัตราพื้นที่ว่างระยะยาว และอัตรากำไรเดบิตระยะยาวของค่าเช่า

บริษัทย่อยมีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าอาคาร อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีถึง 4 ปี โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ภายใน 1 ปี	20	29
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี	16	16

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม								
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน									
1 มกราคม 2561	122	1,172	38,394	651	578	1,134	745	5,307	48,103
ซื้อเพิ่ม	16	36	5,725	1,248	82	120	-	3,927	11,154
จำหน่าย	-	(1)	(10)	(210)	(12)	(47)	(7)	(1)	(288)
โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	3	7	-	-	-	-	3	-	13
โอนเข้า (ออก)	2	-	6,151	-	48	(195)	3	(6,368)	(359)
31 ธันวาคม 2561	143	1,214	50,260	1,689	696	1,012	744	2,865	58,623
ซื้อเพิ่ม	-	16	2,583	7	70	277	2	2,427	5,382
จำหน่าย	-	(14)	(3,153)	(18)	(6)	(24)	(38)	-	(3,253)
โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	9	21	-	-	-	-	9	-	39
โอนเข้า (ออก)	-	18	2,986	-	5	15	-	(3,033)	(9)
31 ธันวาคม 2562	152	1,255	52,676	1,678	765	1,280	717	2,259	60,782

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม (ต่อ)								
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
1 มกราคม 2561	-	796	13,790	419	364	902	273	-	16,544
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	54	3,899	222	94	137	3	-	4,409
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	-	(9)	(210)	(12)	(46)	(7)	-	(284)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	-	4	-	-	-	-	2	-	6
31 ธันวาคม 2561	-	854	17,680	431	446	993	271	-	20,675
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	52	4,506	313	93	129	2	-	5,095
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	(14)	(680)	(17)	(5)	(22)	(38)	-	(776)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	-	11	6	-	-	-	8	-	25
31 ธันวาคม 2562	-	903	21,512	727	534	1,100	243	-	25,019

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม (ต่อ)

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ค่าเพื่อการด้อยค่า									
1 มกราคม 2561	-	-	-	-	-	-	461	-	461
31 ธันวาคม 2561	-	-	-	-	-	-	461	-	461
31 ธันวาคม 2562	-	-	-	-	-	-	461	-	461
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
31 ธันวาคม 2561	143	360	32,580	1,258	250	19	12	2,865	37,487
31 ธันวาคม 2562	152	352	31,164	951	231	180	13	2,259	35,302
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี									
2561 (จำนวน 4,240 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)									4,409
2562 (จำนวน 4,815 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)									5,095

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า	เครื่องตกแต่งและ อุปกรณ์สำนักงาน	เครื่องมือ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
1 มกราคม 2561	54	28	2	2	86
ซื้อเพิ่ม	-	2	-	4	6
จำหน่าย	-	(1)	-	(1)	(2)
31 ธันวาคม 2561	54	29	2	5	90
ซื้อเพิ่ม	-	1	-	-	1
31 ธันวาคม 2562	54	30	2	5	91
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2561	54	26	2	2	84
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2	-	-	2
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1)	-	(1)	(2)
31 ธันวาคม 2561	54	27	2	1	84
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	1	-	1	2
31 ธันวาคม 2562	54	28	2	2	86
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2561	-	2	-	4	6
31 ธันวาคม 2562	-	2	-	3	5
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี					
2561 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2
2562 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 8,992 ล้านบาท (2561: 7,454 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทที่มีจำนวนเงินประมาณ 82 ล้านบาท (2561: 81 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของยานพาหนะและอุปกรณ์ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 919 ล้านบาท (2561: 1,195 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทที่มีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 3 ล้านบาท (2561: 4 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯมียอดคงเหลือของเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์จำนวน 1,148 ล้านบาท (2561: 4,308 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทฯได้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวสำหรับโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ดำเนินงานหลักของกลุ่มบริษัท ในปี 2562 บริษัทฯได้ร่วมต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายแก่เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์เข้าเป็นราคาทุนของโครงการจำนวน 53 ล้านบาท (2561: 130 ล้านบาท) โดยคำนวณจากอัตราการจัดขึ้นเป็นทุนในอัตราร้อยละ 2.99 - 4.21 ในปี 2548 บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (“พีเอ”) ได้ซื้ออาคารจัดมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์จากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในราคา 1,200 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯมีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคารดังกล่าวตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 16. บริษัทฯได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง

16. ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	415	415
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(296)	(282)
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - สุทธิ	119	133
ค่าตัดจำหน่ายที่บันทึกอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	14	14

ในปี 2541 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (อาคาร จัสมิน อินเทอร์เน็ต ทาวเวอร์) กับบริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด (เดิมเป็นบริษัทร่วมและเลิกกิจการในปี 2560) โดยสัญญาดังกล่าวมีระยะเวลาเช่า 30 ปี ซึ่งบริษัทฯ ได้จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นจำนวนเงินรวม 415 ล้านบาท ต่อมาในปี 2543 บริษัทร่วมดังกล่าวได้โอนกรรมสิทธิ์ในอาคารให้แก่สถาบันการเงินเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

ในปี 2548 พี่เอได้ซื้ออาคารดังกล่าวคืนจากสถาบันการเงินตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15. ดังนั้น เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง บริษัทฯ จึงได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม

17. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารของบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเทียบเคียงกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร (MLR) และ LIBOR บวกอัตราที่กำหนดในสัญญา และค่าประกันโดยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของบริษัทย่อย

18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(หมายเหตุ 7)	7	-	-	-
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	2,001	2,711	-	-
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(หมายเหตุ 7)	14	3	66	138
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	290	462	18	14
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	63	121	9	62
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	-	-	-	2,460
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	141	138	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,516	3,435	93	2,674

ทรัพย์สินที่มีข้อโต้แย้งกับที่ที่เอนด์ที่เกี่ยวข้องกับการชำระยอดคงค้างระหว่างกันในปี 2552 โดยวิธีการโอนตัวสัญญาใช้เงินและการโอนสิทธิการรับชำระเงินเป็นจำนวนรวม 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวางจระเข้ตามที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 11.

19. เงินกู้ยืมระยะสั้น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 7)	-	-	5,150	1,137
เงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	-	571	-	571
รวม	-	571	5,150	1,708

บริษัทฯ ได้เข้ากู้ยืมเงินในรูปแบบตัวสัญญาใช้เงินกับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกันสองแห่งคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.0 ต่อปี และ 8.0 ต่อปี และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ในปีปัจจุบันบริษัทฯ ได้จ่ายเงินกู้ยืมดังกล่าวครบทั้งจำนวนแล้ว

20. เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร

เงินกู้	อัตรดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	(หน่วย: ล้านบาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
20.1	MLR - 0.25	3,558	4,775	3,558	4,775
20.2	MLR	106	266	-	-
20.3	MLR	-	-	-	-
รวม		3,664	5,041	3,558	4,775
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดตัดจ่าย		(43)	(64)	(43)	(64)
ยอดสุทธิ		3,621	4,977	3,515	4,711
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		(841)	(893)	(735)	(733)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		2,780	4,084	2,780	3,978

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	5,041	4,775
บวก: กู้เพิ่ม	2,065	-
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(3,442)	(1,217)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	3,664	3,558

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้น มีดังนี้

- 20.1 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของบริษัทฯ โดยมีวงเงินกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 16 งวด งวดละ 375 ล้านบาท และงวดสุดท้ายให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นทั้งหมดภายในวันที่ 25 ธันวาคม 2568 โดยเริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 25 มิถุนายน 2561 วงเงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนในJASIFจำนวน 1,045 ล้านหน่วย บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่เปิดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสำรองชำระหนี้ของบริษัทฯ นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้สินเชื่อดังกล่าวได้ระบุข้อปฏิบัติและข้อจำกัดไว้บางประการ เช่น การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนการถือหุ้นและการก่อภาระหนี้สิน และหากมีการรับเงินปันผลจากJASIF หรือมีการรับเงินจากการขายหน่วยลงทุนJASIF ให้นำเงินดังกล่าวมาชำระหนี้เงินกู้ เป็นต้น
- 20.2 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของเจเอสทีซี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือนและชำระเงินต้นไตรมาสละ 40 ล้านบาท โดยในเดือนกันยายน 2563 ให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยการ โอนสิทธิและประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10. และค้ำประกันโดยทีแอลดีที นอกจากนี้ยังมีบริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (“จัสเทล”) เข้าร่วมรับผิดชอบใช้หนี้อย่างลูกหนี้ร่วม
- 20.3 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของทริปเปิลที วงเงินกู้ 2,200 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมที่ได้รับจากธนาคารในประเทศแห่งหนึ่งในปีปัจจุบันเพื่อจ่ายชำระเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ เงินกู้ยืมดังกล่าวคิดดอกเบี้ยในอัตรา MLR ต่อปี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นประจำทุกเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นประจำทุกไตรมาส เป็นระยะเวลา 16 งวด โดยจ่ายชำระเป็นจำนวนงวดละ 138 ล้านบาทสำหรับงวดที่ 1 ถึงงวดที่ 15 และงวดที่ 16 ให้จ่ายชำระเงินส่วนที่เหลือทั้งหมด ซึ่งจะสิ้นสุดภายในเดือนมกราคม 2567 โดยเริ่มชำระคืนเงินต้นงวดแรกในเดือนเมษายน 2563 เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยเงินฝากธนาคารของทริปเปิลที ในปีปัจจุบันทริปเปิลทีได้ชำระคืนเงินกู้ยืมที่มีอยู่ทั้งจำนวนก่อนครบกำหนด

21. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,030	1,389	3	3
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(55)	(95)	-	-
รวม	975	1,294	3	3
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(338)	(341)	(1)	(1)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	637	953	2	2

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีสซิ่งเพื่อเช่ายานพาหนะและระบบรักษาความปลอดภัยเครือข่ายสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกิจการ โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือนอายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี

ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2562			2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 4 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสินตามสัญญาเช่า	369	661	1,030	384	1,005	1,389
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(31)	(24)	(55)	(43)	(52)	(95)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสินตามสัญญาเช่า	338	637	975	341	953	1,294

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2562			2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 4 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสินตามสัญญาเช่า	1	2	3	1	2	3
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	-	-	-	-	-	-
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสินตามสัญญาเช่า	1	2	3	1	2	3

22. เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว กลุ่มบริษัทจะต้องจ่ายชำระค่าอุปกรณ์ภายในเวลา 1-3 ปี โดยในระหว่างปี 2561 บริษัทย่อยได้โอนสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ ที่มีอยู่ภายใต้สัญญาซื้อขายบางฉบับให้แก่บริษัทฯ ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ดังกล่าวของบริษัทฯ ค่าประกันการชำระเงิน โดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด และบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนต จำกัด และของบริษัทย่อยค่าประกันการชำระเงิน โดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	2,110	7,694	1,169	4,463
หัก: ดอกเบี่ยรอการตัดจำหน่าย	(49)	(245)	(21)	(155)
รวม	2,061	7,449	1,148	4,308
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,626)	(5,275)	(1,088)	(3,115)
รวมเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	435	2,174	60	1,193

23. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	498	402	40	31
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	32	25	3	2
ต้นทุนดอกเบี่ย	20	11	2	1
ต้นทุนบริการในอดีต	165	-	13	-
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ				
ด้านประชากรศาสตร์	-	11	-	1
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	139	(27)	9	(2)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	8	81	-	7
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(34)	(5)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	828	498	67	40

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบต่อให้กลุ่มบริษัทมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 165 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ 13 ล้านบาท กลุ่มบริษัทบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุนของปีปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 47 ล้านบาท (2561: 23 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวนประมาณ 3 ล้านบาท (2561: 1 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทประมาณ 10 ปี (2561: 11 ปี) และเฉพาะของบริษัทฯประมาณ 10 ปี (2561: 11 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
อัตราคิดลด	1.50	3.25
อัตรการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5.00	5.00

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราคิดลด				
เพิ่มขึ้น 50 เบซิสปอยท์ (2.00%)	(44)	(25)	(3)	(2)
ลดลง 50 เบซิสปอยท์ (1.00%)	47	27	3	2
อัตรการขึ้นเงินเดือน				
เพิ่มขึ้น 100 เบซิสปอยท์ (6.00%)	110	60	7	4
ลดลง 100 เบซิสปอยท์ (4.00%)	(95)	(52)	(6)	(4)

24. ทุนจดทะเบียน/ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัทฯ ได้มีการออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 3,428.4 ล้านหน่วยให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยไม่คิดมูลค่า ในอัตราส่วน 2.04 หุ้นสามัญเดิม (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) ต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย (2.04:1) ใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุการใช้สิทธิ 5 ปี สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ในวันทำการสุดท้ายของทุกๆ ไตรมาสตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยกำหนดการใช้สิทธิวันแรกและวันสุดท้ายตรงกับวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 3 กรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้นซึ่งมีราคาตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาการใช้สิทธิ 4.30 บาท

บริษัทฯ มีการปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เมื่อมีการอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลเพื่อรักษาผลประโยชน์ต่อแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ราคาการใช้สิทธิอยู่ที่ 3.605 บาทต่อหุ้น และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.192 หุ้น (2561: ราคาการใช้สิทธิอยู่ที่ 3.667 บาทต่อหุ้น และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.172 หุ้น)

ในเดือนธันวาคม 2561 และในปี 2562 มีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวนรวม 153.5 ล้านหน่วย หรือ 180.4 ล้านหุ้น และในปีปัจจุบันบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เป็นทุนที่ชำระแล้วจำนวน 90.2 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 180.4 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท)

นอกจากนี้ในเดือนธันวาคม 2562 มีการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 37.8 ล้านหน่วย โดยจัดสรรเป็นหุ้นสามัญใหม่จำนวน 45.0 ล้านหุ้น ซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ ในวันที่ 6 มกราคม 2563 ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงได้แสดงการใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นดังกล่าวจำนวน 162.3 ล้านบาท เป็น “เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น” ในส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ คงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) ที่ยังมีได้มีการใช้สิทธิจำนวน 1,257.1 ล้านหน่วย (2561: 1,317.1 ล้านหน่วย)

25. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทฯ ย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

26. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าเช่าโครงการขายโทรคมนาคม	5,804	5,307	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,128	4,450	16	16
เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,001	2,548	129	117
ค่าธรรมเนียมในการประกอบกิจการโทรคมนาคม	723	716	-	-
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษา ของศาลฎีกา	831	613	831	613
ค่าไฟฟ้า	421	439	2	2
ต้นทุนของสินค้าที่จำหน่าย	54	410	-	-
ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย	351	341	-	-
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	278	306	-	-
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	222	274	5	5
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	247	231	-	-
ค่าธรรมเนียมที่ปรึกษา	137	175	25	137

27. ภาษีเงินได้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	6,420	195	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่าง ชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	2,593	311	-	-
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	9,013	506	-	-

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสามารถแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	16,286	5,436
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	3,257	1,087
กลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ที่บันทึกในปีก่อน	2,270	-
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี:		
การส่งเสริมการลงทุน (หมายเหตุ 28)	(122)	(111)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(154)	(180)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในJASIFตามวิธีส่วนได้เสีย (หมายเหตุ 13)	(337)	(698)
อื่นๆ	(25)	31
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ผลขาดทุนทางภาษียกมาที่นำมาใช้ประโยชน์ระหว่างปี	(243)	(14)
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	102	123
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	53	79
กำไรจากการขายทรัพย์สินที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของ บริษัทฯ (หมายเหตุ 29)	656	-
สำรองการประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน (หมายเหตุ 29)	3,122	-
สำรองค่าของอนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง (หมายเหตุ 29)	113	-
สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่รื้อสายที่เกี่ยวกับการย้าย เส้นใยแก้วนำแสงลงดิน (หมายเหตุ 29)	70	-
ผลกระทบจากการตัดรายการระหว่างกัน	214	189
สำรองผลประโยชน์พนักงาน	37	-
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	9,013	506

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	15,391	4,039
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	3,078	808
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี:		
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	(2,955)	(660)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	(206)	(258)
อื่นๆ	4	1
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	102	123
ผลขาดทุนทางภาษียกมาที่นำมาใช้ประโยชน์ระหว่างปี	(23)	(14)
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	-	-

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบแสดงฐานะการเงินรวม		กำไรหรือขาดทุนใน	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	
	2562	2561	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อนี่สงสัยจะสูญ	110	96	(13)	(14)
ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า				
(หมายเหตุ 4)	(48)	-	5	-
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	-	2,485	2,485	325
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	24	92	67	(6)
สำรองค่าชดเชยขาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	-	49	49	6
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษา				
ของศาลฎีกา	60	60	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิด				
ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ				
ผลแตกต่างชั่วคราว			2,593	311
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	146	2,782		

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุน	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		เบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม				
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	6	6	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษา ของศาลฎีกา	60	60	-	-
ภายใต้การควบคุมซึ่งเกิด ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ ผลแตกต่างชั่วคราว			-	-
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	66	66		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 30,617 ล้านบาท (2561: 4,835 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 307 ล้านบาท (2561: 815 ล้านบาท) ที่กลุ่มบริษัทไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภายใต้การควบคุม เนื่องจากกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มบริษัทอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเงิน 1,440 ล้านบาท (2561: 2,518 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2563 - 2567 (2561: ปี 2562 - 2566) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 61 ล้านบาท (2561: 178 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564 - 2565 (2561: ปี 2564 - 2565)

28. การส่งเสริมการลงทุน

บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (“ไอซี”) ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในกิจการซอฟต์แวร์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2200(7)/2554 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2554 ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุนสิทธิพิเศษดังกล่าวรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น (วันที่ 31 พฤษภาคม 2555)

ในปี 2562 ไอซีมีรายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นจำนวน 664 ล้านบาท (2561: 610 ล้านบาท)

29. ชุกรกรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯและทริปเปิดที่ได้เข้าทำสัญญากับJASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก) สัญญาซื้อขายทรัพย์สิน

ทริปเปิดที่ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงกับJASIFเป็นจำนวนเงิน 55,000 ล้านบาท โดยทริปเปิดที่ต้องส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดประมาณ 980,000 คออร์กิโลเมตร

ข) สัญญาเช่าหลัก

ทริปเปิดที่ได้เข้าทำสัญญาเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับJASIFจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดที่ทริปเปิดที่ขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่JASIFเป็นระยะเวลาการเช่าประมาณ 11 ปี (สิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569) ด้วยอัตราค่าเช่า 425 บาทต่อคออร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ทริปเปิดที่ตกลงที่จะชำระค่าเช่าล่วงหน้าสำหรับการเช่า 3 เดือนสุดท้ายให้แก่ JASIFในวันถึงกำหนดชำระค่าเช่างวดแรกรวมเป็นเงินไม่น้อยกว่า 816 ล้านบาท ทั้งนี้ทริปเปิดที่จะต้องรับผิดชอบในการจ่ายชำระค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับทรัพย์สินดังกล่าว

ค) สัญญาประกันรายได้ค่าเช่า

JASIFสามารถนำทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดออกให้ผู้อื่นเช่าใช้ได้ ทั้งนี้หากไม่มีผู้ใดเช่าทรัพย์สินดังกล่าว ทริปเปิดที่ตกลงเช่าใช้และชำระค่าเช่าใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวตามข้อตกลงของสัญญาเพื่อเป็นการประกันรายได้ให้แก่ JASIFเป็นระยะเวลา 3 ปี และJASIFสามารถต่ออายุสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าได้อีกครั้งละ 3 ปี จนกว่าจะครบอายุของสัญญาเช่าหลัก ด้วยอัตราค่าเช่า 750 บาทต่อคออร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

ง) สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สิน

JASIFได้แต่งตั้งให้ทริปเปิดที่เป็นผู้ให้บริการในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดยJASIFตกลงจะชำระค่าบริการรายเดือนให้แก่ทริปเปิดที่ในอัตรา 200 บาทต่อคออร์กิโลเมตรต่อปีจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี โดยปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยสัญญานี้จะสิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569 หรือวันเลิกสัญญาเช่าหลัก

จ) สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สิน

ทริปเปิลทีตกลงเป็นผู้ดำเนินการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินรายอื่นสำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดของJASIF (“ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง”) หากมีผู้เช่ารายอื่นสนใจเช่าทรัพย์สินส่วนนี้ JASIFสามารถดำเนินการให้เช่าต่อได้ โดยทริปเปิลทีตกลงสละสิทธิการใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวโดยทันทีที่JASIFบรรลุข้อตกลงกับผู้เช่ารายอื่น JASIFตกลงชำระค่าตอบแทนให้แก่ทริปเปิลทีร้อยละ 25 ของจำนวนผลต่างของค่าเช่าที่ทริปเปิลทีได้รับจากผู้เช่ารายใดๆสำหรับการเช่าทรัพย์สินในส่วนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรองตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่ทริปเปิลทีเป็นผู้ให้บริการจัดหาผู้เช่าตามสัญญานี้ หักด้วยผลรวมของค่าเช่าที่ทริปเปิลทีต้องชำระให้แก่JASIFตามสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ทริปเปิลทีเป็นผู้เช่าทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง สัญญานี้มีระยะเวลา 3 ปี และJASIFสามารถต่ออายุสัญญาได้อีกครั้งละ 3 ปี การต่ออายุของสัญญาจะต้องไม่เกินกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของทริปเปิลที

ฉ) สัญญากู้ยืมเงิน

ทริปเปิลทีตกลงให้JASIFกู้ยืมเงินเป็นจำนวน 3,850 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินเท่ากับภาษีมูลค่าเพิ่มของราคาซื้อขายทรัพย์สิน โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี

ในเดือนมกราคม 2559 ทริปเปิลทีได้รับชำระคืนเงินกู้ยืมจากJASIFเต็มจำนวนแล้ว

ช) สัญญาข้อตกลงดำเนินการ

สัญญาข้อตกลงดำเนินการระบุให้บริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนในJASIFในสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดในJASIF (“หน่วยลงทุนเริ่มแรก”) โดยภายในรอบระยะเวลา 3 ปีแรก บริษัทฯจะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเริ่มแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากJASIF และในช่วงตั้งแต่ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนในJASIF จนทำให้สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่จำหน่ายในครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากJASIF และบริษัทฯและบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นในทริปเปิลทีและบริษัททริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด (“ทีทีทีไอ”) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 อีกทั้งทริปเปิลทีจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงินในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ทริปเปิลทีและทีทีทีไอจะต้องมีหนี้สินตามค่านิยามที่กำหนดในสัญญา ณ ขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินตามที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560 JASIFได้ขอแจ้งต่อสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าและสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินกับทริปเปิลทีเป็นระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญาของทั้งสองสัญญา โดยสัญญาดังกล่าวเริ่มในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2561

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2561 มีมติอนุมัติให้ทริปเปิดที่ขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (“ทรัพย์สินส่วนเพิ่ม”) และเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มกับJASIF และเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2562 มีมติอนุมัติให้แก้ไขมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2561 โดยให้ทริปเปิดที่ขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มจำนวนประมาณ 700,000 คออร์กิโลเมตรและราคาประมาณ 38,000 ล้านบาท และให้ทริปเปิดที่เช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มจากJASIF เพื่อใช้ในการดำเนินงานของทริปเปิดที่

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2562 ทริปเปิดที่ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มกับJASIF และบริษัทฯ และทริปเปิดที่เข้าทำรายการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาฉบับเดิมกับJASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มจำนวน 700,000 คออร์กิโลเมตร ในราคาซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่ม 38,000 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
2. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเช่าหลักโดยทริปเปิดที่ตกลงเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มจำนวนประมาณร้อยละ 80 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มทั้งหมดที่ทางทริปเปิดที่ได้ขายและส่งมอบแก่JASIF คิดเป็นจำนวนประมาณ 560,000 คออร์กิโลเมตร ในอัตราค่าเช่าเริ่มต้นที่ 433.21 บาทต่อคออร์กิโลเมตรต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยจะมีการปรับขึ้นอัตราค่าเช่าดังกล่าวทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปีตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0 ต่อปี ระยะเวลาการเช่าประมาณ 12 ปี 2 เดือนสิ้นสุดวันที่ 29 มกราคม 2575 ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดอายุของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่สามของทริปเปิดที่ และขยายระยะเวลาการเช่าเส้นใยแก้วนำแสงหลักเดิมเพื่อให้วันสิ้นสุดตรงกับระยะเวลาการเช่าของทรัพย์สินส่วนเพิ่มบนข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาเช่าหลักเดิม โดยทริปเปิดที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่ร้อยละ 80 ที่เกี่ยวกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดินสำหรับทรัพย์สินเดิมหากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่ประมาณการไว้ในประมาณการทางการเงินที่ตกลงกันในขณะที่มีการเสนอขายหน่วยลงทุนของJASIFต่อประชาชนครั้งแรก และทริปเปิดที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวสำหรับทรัพย์สินส่วนเพิ่มตลอดอายุสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาเช่าหลัก

นอกจากนี้ ทริปเปิดที่ให้สิทธิแก่JASIFในการขอต่ออายุสัญญาเช่าหลักสำหรับทรัพย์สินเดิมและทรัพย์สินส่วนเพิ่มออกไปอีก 10 ปี นับจากวันที่ 29 มกราคม 2575 หากทริปเปิดที่มีรายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตสำหรับปี 2573 ไม่ต่ำกว่า 40,000 ล้านบาทและทริปเปิดที่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่สาม รวมถึงได้รับความเห็นชอบต่างๆที่จำเป็นสำหรับการต่ออายุการเช่าหลัก ซึ่งค่าเช่าหลังต่ออายุการเช่าจะเท่ากับ 433.21 บาทต่อคออร์กิโลเมตรต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยจะมีการปรับขึ้นอัตราค่าเช่าดังกล่าวทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0 ต่อปี

3. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าทรัพย์สิน โดยในระหว่างที่ยังไม่มีผู้อื่นเป็นผู้เช่า ทริปเปิลที ดกลงเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มที่เหลือในจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นจำนวนประมาณ 140,000 คอรั๊กิโลเมตรในอัตราค่าเช่าเริ่มต้นที่ 764.48 บาทต่อคอรั๊กิโลเมตรต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยจะมีการปรับขึ้นอัตราค่าเช่าดังกล่าวทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0 ต่อปี โดยมีระยะเวลาการเช่า 3 ปี นับแต่วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า อย่างไรก็ตาม JASIF มีสิทธิเลือกที่จะต่ออายุสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาประกันรายได้ค่าเช่าดังกล่าวออกไปได้อีกครั้งละไม่เกิน 3 ปี จนถึงวันที่ 29 มกราคม 2575 สำหรับทรัพย์สินส่วนเพิ่ม
4. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดยทริปเปิลที เป็นผู้ให้บริการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนเพิ่มในอัตราค่าบริการเดิม รวมทั้งขยายระยะเวลาการให้บริการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเดิมให้วันสิ้นสุดตรงกับอายุสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาเช่าหลัก
นอกจากนี้สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจะไม่ครอบคลุมถึงการซ่อมแซมทรัพย์สินส่วนที่เสียหาย นอกเหนือจากการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินที่ระบุไว้ในสัญญา
5. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สิน โดยทริปเปิลทีจะให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินกับ JASIF สำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มบนข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินเดิม โดยมีระยะเวลาการบริการประมาณ 3 ปี นับแต่วันเริ่มต้นของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินส่วนเพิ่มออกไปได้อีกครั้งละไม่เกิน 3 ปี จนถึงวันที่ 29 มกราคม 2575
6. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาข้อตกลงดำเนินการ โดยระบุให้บริษัทฯ จะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนเพิ่มเติมใน JASIF โดยบริษัทฯ จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเพิ่มเติม เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 1) ภายในช่วงตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 นับจากวันที่การซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเสร็จสิ้น บริษัทฯ จะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนเพิ่มเติมใน JASIF ในสัดส่วนร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดใน JASIF
 - 2) ในช่วงตั้งแต่ปีที่ 7 นับจากวันที่การซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเสร็จสิ้นถึงวันที่สิ้นสุดสัญญาเช่าหลัก บริษัทฯ จะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนเพิ่มเติมใน JASIF ในสัดส่วนร้อยละ 15 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดใน JASIF โดยสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนขั้นต่ำในกรณีนี้จะลดลงเหลือร้อยละ 0 ในกรณีที่ JASIF ได้ชำระคืนเงินกู้ให้กับสถาบันการเงินทั้งจำนวน

นอกจากนี้กลุ่มบริษัทจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นในทริปเปิลทีและทีทีไอไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 อีกทั้งทริปเปิลทีจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงินในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ทริปเปิลทีและทีทีไอจะต้องมีหนี้สินตามคำนิยามที่กำหนดในสัญญา ณ ขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินตามที่ระบุไว้ในสัญญา รวมถึงทริปเปิลทีต้องสำรองเงินฝากตามที่กำหนดไว้ในสัญญาไว้เพื่อเป็นเงินสำรองชำระค่าเช่าทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง

บริษัทฯ และทริปเปิลทีได้พิจารณารายการและวิธีการปฏิบัติทางบัญชีอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับธุรกรรมโครงสร้างพื้นฐานในเนื้อหาของรายการและสรุปได้ดังนี้

1. ทริปเปิลทีสามารถรับรู้รายการขายสินทรัพย์ได้เนื่องจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวได้ปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาเสร็จสิ้นแล้ว โดยการโอนอำนาจในการควบคุมสินทรัพย์ให้แก่ JASIF ซึ่งรายได้ที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินที่ขายให้แก่ JASIF จะตกเป็นของ JASIF และผลจากการขายไม่มีการผูกขาดการเช่าโดยทริปเปิลทีแต่เพียงรายเดียวจึงสรุปได้ว่าเป็นการขายขาดและสามารถบันทึกเป็นรายการขายสินทรัพย์ได้
2. การที่ทริปเปิลทีเข้าทำสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF พิจารณาได้ว่าเป็นการรับประกันค่าเช่าแบบไม่เป็นสาระสำคัญจนทำให้ไม่สามารถรับรู้รายได้การขายได้ เนื่องจากส่วนที่รับประกันค่าเช่าคิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมด ทั้งนี้ ทริปเปิลทีได้บันทึกสำรองการประกันรายได้ค่าเช่าดังกล่าวไว้ในบัญชี นอกจากนี้ทริปเปิลทีได้บันทึกสำรองต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภาระผูกพันระหว่างทริปเปิลทีกับ JASIF ครบถ้วนแล้ว ณ วันที่มีการส่งมอบสินทรัพย์ให้แก่ JASIF
3. การเช่ากลับคืนได้มีการทดสอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 “สัญญาเช่า” และสรุปได้ว่าเป็นการเช่าดำเนินงาน

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ได้ถูกนำมาพิจารณาว่าอำนาจในการควบคุมและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ขายได้มีการโอนแล้ว

1. JASIF เป็นผู้รับความเสี่ยงหากมีความเสียหายต่อสินทรัพย์และความเสี่ยงในความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต
2. อัตราค่าเช่าตามสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาเช่าหลักที่ JASIF คิดกับทริปเปิลทีพิจารณาว่าเป็นราคาตลาดตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
3. โอกาสที่รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของทริปเปิลทีในปี 2573 จะถึง 40,000 ล้านบาท แทนจะไม่มีตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
4. ผู้ถือหน่วยลงทุนของ JASIF เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในฐานะเป็นเจ้าของสินทรัพย์

โดยสรุปทริปเปิดที่จะบันทึกรับรู้กำไรจากการขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเป็นจำนวน 17,182 ล้านบาท และบริษัทฯ ได้บันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นจำนวน 13,975 ล้านบาท (หลังจากหักรายการกำไรที่ยังไม่รับรู้เป็นจำนวนร้อยละ 19 ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ ใน JASIF) เป็นรายการต่างหากไว้ภายใต้ “รายได้อื่น” ในกำไรหรือขาดทุน นอกจากนี้ทริปเปิดที่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับรายการดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน ณ วันส่งมอบเป็นจำนวน 15,612 ล้านบาท ค่าของอนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง ณ วันส่งมอบเป็นจำนวน 566 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายและค่าเช่าต่อร้อยละที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน ณ วันส่งมอบเป็นจำนวน 348 ล้านบาท โดยการบันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ตามหลักความระมัดระวังรอบคอบ

รายการขายทรัพย์สินสามารถสรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
ราคาขายทรัพย์สิน	38,000
ต้นทุนทรัพย์สิน	(2,470)
กำไรจากการขายทรัพย์สิน	35,530
หัก: ค่าใช้จ่ายในการขายทรัพย์สิน	(1,752)
กำไรจากการขายทรัพย์สินก่อนภาษี	33,778
หัก: สำรองการประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน ณ วันส่งมอบ	(15,612)
หัก: สำรองค่าของอนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง ณ วันส่งมอบ	(566)
หัก: สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าต่อร้อยละที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสง ลงดิน ณ วันส่งมอบ	(348)
หัก: กำไรที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(3,277)
กำไรจากการขายทรัพย์สินให้ JASIF ณ วันที่ขาย	13,975

30. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯ อาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดแสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ		กำไรต่อหุ้น	
	2562	2561	ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	7,265	4,913	8,114	7,759	0.90	0.63
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออก						
ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	595	665		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิ						
ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	7,265	4,913	8,709	8,424	0.83	0.58
งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ		กำไรต่อหุ้น	
	2562	2561	ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
	2562	2561	ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		2562	2561
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	15,391	4,039	8,114	7,759	1.90	0.52
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออก						
ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	595	665		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิ						
ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	15,391	4,039	8,709	8,424	1.77	0.48

31. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน กลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของการบริการ กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 4 ส่วนงาน ดังนี้

- 1) ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- 2) การให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม
- 3) ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม
- 4) ส่วนงานอื่น

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มบริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของกลุ่มบริษัทมีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ส่วนงานการให้ บริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง		ส่วนงานการให้บริการ โครงข่ายโทรคมนาคม		ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสาร และ โทรคมนาคม		ส่วนงานอื่นๆ		การตัดรายการบัญชี ระหว่างกัน		งบการเงินรวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	รายได้จากการขายและการบริการ											
รายได้จากภายนอก	17,139	16,916	850	899	43	34	143	146	-	-	18,175	17,995
รายได้ระหว่างส่วนงาน	1,296	2,493	614	1,001	9,557	101	165	160	(11,632)	(3,755)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	18,435	19,409	1,464	1,900	9,600	135	308	306	(11,632)	(3,755)	18,175	17,995
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	6,218	6,473	239	246	15	21	(3)	(11)			6,469	6,729
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้ปันส่วน:												
กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน											13,975	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม											1,732	3,650
รายได้อื่น											426	450
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน											532	48
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ											(1,296)	(1,279)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร											(4,118)	(3,473)
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา											(831)	(613)
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ											(247)	(231)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม											772	899
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน											(1,128)	(744)
ภาษีเงินได้											(9,013)	(506)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย											(8)	(17)
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ											7,265	4,913

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินจึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้านายใหญ่

ในปี 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทไม่มีรายได้จากลูกค้านายใหญ่ที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

32. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและพนักงานของกลุ่มบริษัทได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยกลุ่มบริษัทและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของกลุ่มบริษัท กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัทรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 92 ล้านบาท (2561: 90 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 7 ล้านบาท (2561: 7 ล้านบาท)

33. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2561	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562	2,279	0.28
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไร สะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2562	2,449	0.30
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2562		4,728	0.58
เงินปันผลประจำปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561	1,484	0.20
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไร สะสม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2561	2,309	0.30
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2561		3,793	0.50

34. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

34.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีรายจ่ายฝ่ายทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้ออุปกรณ์จำนวน 8 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 42 ล้านบาท (2561: 9 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 78 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ ไม่มีรายจ่ายฝ่ายทุน (2561: 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 25 ล้านบาท)

34.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคาร พื้นที่ในอาคารและอุปกรณ์อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 13 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาบริการที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	7,320	4,481
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	28,374	18,164
มากกว่า 5 ปี	49,823	10,195

34.3 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาให้บริการระยะยาว

บริษัทเปิดที่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและให้บริการแก่JASIF ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29.

34.4 การค้ำประกัน

ก) กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันจากการที่ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันการประมูลงานและการปฏิบัติตามสัญญาเป็นจำนวนเงินประมาณ 391 ล้านบาท ในนามของกลุ่มบริษัท (2561: 330 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 3 ล้านบาท (2561: 3 ล้านบาท)

ข) บริษัทฯมีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 3 ล้านบาท (2561: 3 ล้านบาท)

ค) บริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามเลตเตอร์ออฟเครดิตกับผู้ขายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 8 ล้านบาท และ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

34.5 บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (“ทีเจพี”) ได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่ง ทีเจพีมีภาระผูกพันที่จะต้องส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา โดยจะต้องส่งมอบภายในวันที่ 29 ธันวาคม 2549 จนถึงปัจจุบันทีเจพีไม่สามารถส่งมอบงานดังกล่าวได้ตามกำหนดระยะเวลาเนื่องจากเหตุของความล่าช้าซึ่งเกิดจากการส่งมอบพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า โดยบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาจากทีเจพีเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา (31 ล้านบาท) อย่างไรก็ตามผู้บริหารของทีเจพีอยู่ในระหว่างการขอแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานกับคู่สัญญา ซึ่งผู้บริหารของทีเจพีเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานได้ และจะสามารถปิดโครงการได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

34.6 ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (“แผนฯ”) ในวันที่ 7 สิงหาคม 2546 บริษัทฯได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฯครบถ้วน ศาลล้มละลายกลางจึงมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯในวันที่ 14 กันยายน 2549 อย่างไรก็ตาม มีเจ้าหนี้บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้านในบางประเด็นต่อศาลฎีกาในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ

ต่อมาในวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฯ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการบริษัทฯและที่ปรึกษากฎหมายได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในเบื้องต้น และพบว่าบริษัทฯอาจมีภาระเพิ่มเติมจากเหตุการณ์นี้เป็นจำนวนมากที่สุดไม่เกิน 1,343 ล้านบาท โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต ทั้งนี้การที่บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่เพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้มาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนจนบริษัทฯเชื่อว่าเป็นเจ้าหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างแล้วหรือไม่เท่านั้น

ต่อมาในเดือนสิงหาคม 2557 สถาบันการเงินรวมห้ารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (“ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ”) เรียกร้องให้บริษัทฯชำระเงินตามสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเงินจำนวนรวม 526 ล้านบาท 25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 1,736 ล้านเยนญี่ปุ่น (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 1,769 ล้านบาท) โดยเป็นส่วนของเงินต้นจำนวน 1,060 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 709 ล้านบาท บริษัทฯได้ประเมินเงื่อนไขของการบันทึกบัญชีจากเหตุการณ์นี้ และเห็นว่าบริษัทฯควรต้องบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย โดยรายหนึ่งมิได้มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่าน่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่าโจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯจึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย

ต่อมาในระหว่างปี 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับ โจทก์จำนวนสี่ราย โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ พิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินรวม 1,012 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้อง จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งบริษัทฯ พิจารณำบันทึกประมาณการหนี้สินในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยบางส่วนเพิ่มเติม เนื่องจากมีความเป็นไปได้เพิ่มขึ้นที่บริษัทฯ จะมีภาระในหนี้ดังกล่าวจากการตัดสินคดีความของศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ เป็นผลให้ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวนรวมเป็น 926 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 428 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 498 ล้านบาท)

ในปี 2562 และในเดือนมกราคม 2563 บริษัทฯ เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับ โจทก์สามราย โดยมีหนึ่งรายได้รับอนุมัติจากศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ แล้ว และอีกสองรายอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ โดยตามสัญญาประนีประนอมยอมความ บริษัทฯ จะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวม 1,349 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาประนีประนอมดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เป็นผลให้บริษัทฯ บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวน 670 ล้านบาท คดีดังกล่าวถือเป็นที่สุดเมื่อได้รับคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ สำหรับโจทก์อีกสองราย บริษัทฯ อยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 161 ล้านบาท โดยพิจารณาจากมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ พิจารณาให้บริษัทฯ ต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ทั้งสองรายดังกล่าว โดยสามารถจำแนกรายละเอียดตามแต่ละคดีได้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับ โจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) โดยพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,049 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้อง (อัตรา TIBOR บวก 1.5 ต่อปี ดอกเบี้ยเพิ่มเติมในอัตรา TIBOR บวก 1.0 ต่อปี และดอกเบี้ยผิดนัดในอัตรา TIBOR บวก 2.0 บวก 1.5 ต่อปี) นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯ ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ และบริษัทฯ อยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความกับ โจทก์รายดังกล่าวเป็นผลให้บริษัทฯ บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงิน 138 ล้านบาท ตามมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ พิพากษาให้ชำระ
2. เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับ โจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) โดยพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 2 ล้านบาทเหรียญสหรัฐฯ หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท คงเหลือหนี้คงค้างเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้อง (อัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปี) นับจากวันที่ 15 กันยายน 2546 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ และบริษัทฯอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าวเป็นผลให้บริษัทฯบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงิน 23 ล้านบาท ตามมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ พิพากษาให้ชำระ

3. เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) โดยพิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,211 ล้านบาท และ 4 ล้านบาทหรือเทียบเท่าจำนวนรวมประมาณ 454 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 บริษัทฯเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าว ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ
4. เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รับโอนสิทธิ) โดยพิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 461 ล้านบาท หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทฯรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 55 ล้านบาท คงเหลือประมาณ 74 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยอัตรา TIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปี นับแต่วันที่ 18 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และดอกเบี้ยอัตรา TIBOR บวกร้อยละ 4.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปีและ 10 ล้านบาท หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทฯรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 151 ล้านบาท คงเหลือประมาณ 162 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยอัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปีนับแต่วันที่ 18 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และดอกเบี้ยอัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.5 ต่อปีนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 บริษัทฯเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าว ปัจจุบันสัญญาดังกล่าวอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ

5. เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2562 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ได้ให้บริษัทฯ เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รับโอนสิทธิ) ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งฟ้องร้องให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 240 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 115 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 125 ล้านบาท) โดยให้บริษัทฯ ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือเทียบเท่าจำนวนประมาณ 178 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) มีกำหนดชำระเงินงวดแรกเป็นจำนวน 14 ล้านบาทภายในวันที่ 2 กรกฎาคม 2562 ส่วนเงินต้นคงเหลือหลังหักการชำระเงินงวดแรกเป็นการผ่อนชำระหนี้เป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 6 งวด พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปีนับจากวันที่ 2 กรกฎาคม 2562 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต้องจ่ายชำระคืนหนี้ทั้งหมดภายในวันที่ 1 สิงหาคม 2565 คดีดังกล่าวถือเป็นที่สุด เป็นผลให้บริษัทฯ บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินประมาณ 60 ล้านบาท โดยในปีปัจจุบัน บริษัทฯ ได้จ่ายชำระตามสัญญาดังกล่าวแล้วเป็นจำนวน 14 ล้านบาท

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบันอย่างไรก็ตาม การบันทึกประมาณการหนี้สินนี้ไม่ได้เป็นการรับสภาพหนี้หรือผูกพันบริษัทฯ ให้ต้องจ่ายชำระหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด

34.7 ในเดือนกันยายนและธันวาคม 2556 บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (“เจทีเอส”) ได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (“แท็บเล็ต”) โซนที่ 4 (ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานซึ่งมีมูลค่าตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวเจทีเอสต้องส่งมอบแท็บเล็ตทั้งหมดให้แก่หน่วยงานราชการคู่สัญญาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 ตามลำดับ ต่อมาในระหว่างปี 2557 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังเจทีเอส เนื่องจากคู่สัญญาพิจารณาว่าเจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาทั้งสองได้ตามกำหนดเวลาในสัญญา โดยให้เจทีเอสชำระค่าปรับรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบนับแต่วันครบกำหนดตามสัญญาจนถึงวันบอกเลิกสัญญาเป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับในเดือนพฤศจิกายน 2557 และเดือนมีนาคม 2558 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคารพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี คิดเป็นทุนทรัพย์จำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาทและ 190 ล้านบาท ตามลำดับ และเจทีเอสได้มีหนังสือถึงบริษัทคู่สัญญาผู้ขายแท็บเล็ตเพื่อแจ้งว่าบริษัทดังกล่าวผิดสัญญาในการส่งมอบแท็บเล็ตแก่เจทีเอสและเจทีเอสได้ยกเลิกสัญญากับบริษัทดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ เจทีเอสได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาขายแท็บเล็ตแก่บริษัทดังกล่าวชำระเงินตามหนังสือคำประกันให้เจทีเอส และเจทีเอสได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันดังกล่าวแล้วเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งเจทีเอสมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงิน

ดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา เจทีเอสได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ในงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน เจทีเอสจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน นอกจากนี้ หากเจทีเอสต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่หน่วยงานราชการทั้งสอง เจทีเอสสามารถเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดคืนจากบริษัทผู้ขายแท็บเล็ตดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาซื้อขายแท็บเล็ต อย่างไรก็ตาม วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาคิดเป็นทุนทรัพย์จำนวนเงินรวมประมาณ 5 ล้านบาท โดยพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 3 ล้านบาท เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2561 ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันได้มีหนังสือแจ้งมายังเจทีเอสว่า เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 ทางธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันได้วางเงินชำระตามคำพิพากษาในส่วนของธนาคารเป็นจำนวนเงินประมาณ 2 ล้านบาท ทำให้ค่าปรับตามคำพิพากษาคงเหลือเป็นจำนวนเงินประมาณ 1 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงานราชการอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับและชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 190 ล้านบาท โดยศาลปกครองกลางพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งสำรองตามค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่เจทีเอสบันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอต่อจำนวนค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามเจทีเอสและหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุดและเจทีเอสได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล ดังนั้น ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจทีเอสยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทและเชื่อมั่นว่าสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอแล้วตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง

34.8 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทกับทีทีแอนด์ทีและทีไอที

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที โดยผลของคำสั่งดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เชื่อว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น สำหรับคดีแพ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของทีทีแอนด์ที ศาลอาจพิจารณาเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเพื่อสอบถามว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาทำคำสั่งของศาลต่อไปในแต่ละคดี

1. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (“ซีซีเอส”) มียอดหนี้ค้างชำระจากทีทีแอนด์ทีตามสัญญาจัดหาระบบบริการลูกค้าและระบบพิมพ์ใบแจ้งหนี้จำนวนประมาณ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 170 ล้านบาท) ยอดหนี้ดังกล่าวนี้เป็นหนี้ที่มีข้อโต้แย้งกับทีทีแอนด์ที โดยในปี 2554 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นข้อเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการกล่าวหาว่าซีซีเอสปฏิบัติผิดสัญญาดังกล่าวและเรียกร้องให้ซีซีเอสชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,780 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารของซีซีเอสพิจารณาว่าซีซีเอสไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่ต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวไว้กับทีทีแอนด์ทีและในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซีซีเอสได้ยื่นคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีดังกล่าว และเสนอข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ทีทีแอนด์ทีชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 528 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันที่เสนอคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ในเดือนมิถุนายน 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีและให้ทีทีแอนด์ทีชำระค่าแรงงานที่ค้างชำระทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยแก่ซีซีเอสคิดเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 204 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ทีทีแอนด์ทียื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำร้องของทีทีแอนด์ทีที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ให้ทีทีแอนด์ทีชำระหนี้แก่ซีซีเอสจำนวน 204 ล้านบาทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งศาลแพ่งได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถอนคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ และได้ให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของศาลล้มละลายกลาง ซีซีเอสได้ทำการยื่นขอรับชำระหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว การได้รับชำระหนี้คืนจึงจะเป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายล้มละลาย อย่างไรก็ตาม ทีทีแอนด์ทียังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
2. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (“เจไอเน็ต”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวงจรเช่าจำนวน 20 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2551 ให้แก่ทีทีแอนด์ทีและขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น เจไอเน็ตได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้วแต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น เจไอเน็ตคาดว่าจะสามารถเจรจาท่องกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก เจไอเน็ตจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการมีคำสั่งให้เจไอเน็ตชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นไว้กับทีทีแอนด์ที เจไอเน็ตได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลล้มละลายกลาง ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องเจไอเน็ต ซึ่งเจไอเน็ตได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาไม่รับอุทธรณ์ของเจไอเน็ต นอกจากนี้ในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที

มีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้เจไอเนตชำระหนี้ค่าบริการวางจระเข้ดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ที เป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 เจไอเนตได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

3. บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (“สมาร์ท”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวางจระเข้จำนวน 24 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน 2551 พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 5 ล้านบาทซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 ให้แก่ทีทีแอนด์ที และขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น สมาร์ทได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้ว แต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น สมาร์ทคาดว่าจะสามารถเจรจาท่องกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก สมาร์ทจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้สมาร์ทชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที สมาร์ทได้ยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลล้มละลายกลางว่าเจ้าพนักงานส่งหมายไม่ชอบ ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องของสมาร์ท สมาร์ทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2560 ศาลล้มละลายกลางอ่านคำพิพากษาศาลฎีกายืนตามคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดที่ทีทีแอนด์ทีของศาลล้มละลายกลาง ทำให้กระบวนการพิจารณาในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีจึงเป็นอันยุติไป อย่างไรก็ตามในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้สมาร์ทชำระหนี้ค่าบริการวางจระเข้ดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ที เป็นจำนวนเงินประมาณ 39 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 สมาร์ทได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา
4. ในปี 2553 ทริปเปิลทีได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ว่า ทีทีแอนด์ทีได้ขอให้ทริปเปิลทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงิน 834 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคม 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 9 สิงหาคม 2559 ขอให้ทริปเปิลทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,157 ล้านบาท ซึ่งยอดเงินดังกล่าวมาจากมูลหนี้เดียวกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีเคยมีหนังสือแจ้งมายังทริปเปิลทีเมื่อปี 2553 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายชี้แจงว่าการสอบสวนหนี้ดังกล่าวในคดีฟื้นฟูกิจการได้ยุติลงแล้วเมื่อลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ และจะเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ในคดีล้มละลาย ซึ่งยอดเงินดังกล่าวส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90 เป็นยอดเงินค่าบริการวางจระเข้ที่ทริปเปิลทีได้ชำระให้แก่ทีทีแอนด์ทีโดยวิธีการหักกลบลบหนี้และโอนตัวสัญญาใช้เงินไปแล้วในปี 2552 (ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 11.) แต่ผู้บริหารแผนของทีที

แอนด์ทีได้โต้แย้งสิทธิว่าเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์ ส่วนที่เหลือเป็นยอดเงินตามมูลหนี้อื่นที่ไม่ตรงกับภาระหนี้สินที่ทริปเปิดที่บันทึกไว้ในบัญชี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554 ทริปเปิดที่ได้รับแจ้งจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ว่าทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทในวันที่ 27 ธันวาคม 2553 เพื่อเรียกร้องให้ทริปเปิดที่ชำระค่าบริการวางรเช่าค่างชำระตามสัญญาให้บริการวางรเช่าเป็นจำนวน 1,447 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเรียกร้องให้ทริปเปิดที่ชำระเงินจำนวน 1,496 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2554 ทริปเปิดที่ได้ยื่นคำคัดค้านและเรียกร้องแย้งค่าเสียหายจากการที่ทริปเปิดที่ไม่สามารถชำระเช่าได้ตามสัญญาเป็นจำนวน 3,477 ล้านบาท ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าทีทีแอนด์ทีปฏิบัติผิดสัญญา ประธานอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดกำหนดค่าปรับและค่าเสียหายที่ทีทีแอนด์ทีต้องชดใช้และค่าบริการวางรเช่าค่างชำระที่ทีทีแอนด์ทีมีสิทธิเรียกร้องให้เป็นพับกันไป ส่วนค่าขออื่นให้ยก และเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่น คำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีได้ยื่น คำร้องต่อศาลแพ่ง ขอไม่เชื่อว่าคดีและขอให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความ

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิดที่และทีทีทีไอฟองบริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด กับพวก ซึ่งเป็นผู้ทำแผนและผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีในขณะนั้น โดยเรียกค่าเสียหายจำนวน 2,439 ล้านบาท กรณีขัดขวางการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ของทริปเปิดที่และทีทีทีไอบนโครงข่ายของทีทีแอนด์ทีตามสัญญาเช่าระหว่างทริปเปิดที่และทีทีแอนด์ที เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทริปเปิดที่และทีทีทีไอยื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลแพ่ง ทริปเปิดที่และทีทีทีไอยื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ มีผลทำให้คดีดังกล่าวถึงที่สุด

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นฟ้องทริปเปิดที่ต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีแพ่งฐานผิดสัญญาและเรียกให้ทริปเปิดที่ชดใช้เงินเป็นจำนวน 229 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ทริปเปิดที่ได้นำบัญชีเงินฝากประจำของบริษัทฯจำนวน 229 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันแบบไม่ยอมรับผิดต่อศาลจังหวัดนนทบุรี อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิดที่ชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 229 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 166 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริปเปิดที่จะชำระให้กับทีทีแอนด์ที ทริปเปิดที่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ศาลจังหวัด

นทบุรีอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาศาลจังหวัดนทบุรีเป็นให้ทริเปิดที่ชำระเงิน 226 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 175 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้น ไปจนกว่าทริเปิดที่จะชำระหนี้ให้กับทีทีแอนด์ที ทริเปิดที่ยื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาให้ทริเปิดที่ชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 226 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 166 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้น ไปจนกว่าทริเปิดที่จะชำระหนี้ให้กับทีทีแอนด์ที ทริเปิดที่ได้บันทึกค่าเสียหายเพิ่มเติมจากคำพิพากษาดังกล่าวเป็นจำนวน 124 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในปีปัจจุบัน และได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้กับทีทีแอนด์ทีเรียบร้อยแล้ว

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของทริเปิดที่และทีทีไอเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

5. เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 อควิเมนต์ได้ยื่นฟ้องทีทีแอนด์ที รวมทั้งบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องรวม 13 ราย ต่อศาลจังหวัดนทบุรี โดยเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 6,350 ล้านบาท จากการที่จำเลยทั้งสิบสามได้ร่วมกันกระทำละเมิดต่ออควิเมนต์ โดยการนำบันทึกข้อตกลงระหว่างอควิเมนต์และทีทีแอนด์ทีที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิผู้ถือหุ้นของทีทีแอนด์ทีเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนและ/หรือหุ้นเดิมของทริเปิดที่ถืออควิเมนต์ถืออยู่ ซึ่งจำเลยทั้งหมดรู้ว่าสิ้นผลบังคับไปนานแล้วมาฟ้องอควิเมนต์ โดยเจาะจงฟ้องคดีและร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างที่ทริเปิดที่กำลังดำเนินการยื่นเรื่องขอจัดตั้งกองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐาน โดยที่ไม่ได้รับประโยชน์ใดเป็นส่วนตนจากการฟ้องคดีแต่ต้องการใช้เหตุที่มีการฟ้องคดีและการร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์นั้นมาทำให้การจัดตั้งกองทุนรวมของทริเปิดที่ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิทางศาลโดยไม่สุจริตทำให้อควิเมนต์ได้รับความเสียหาย ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนทบุรี

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 บุคคลธรรมดาจำนวนสี่รายซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของทีทีแอนด์ที ร่วมกันเป็นโจทก์ยื่นฟ้องอควิเมนต์ต่อศาลจังหวัดนทบุรี โดยกล่าวอ้างว่าอควิเมนต์ไม่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงในการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนในทริเปิดที่ และขอให้อควิเมนต์ดำเนินการโอนขายหุ้นสามัญในทริเปิดที่ที่อควิเมนต์ได้มาจากการเพิ่มทุนจดทะเบียนรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 5,868,073 หุ้นคืนให้แก่โจทก์ทั้งสี่ราย หากอควิเมนต์ไม่สามารถโอนหุ้นให้โจทก์ทั้งสี่รายได้ อควิเมนต์จะต้องชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและเงินปันผลที่โจทก์ควรจะได้รับจากหุ้นดังกล่าว รวมเป็นทุนทรัพย์ประมาณ 29 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนทบุรี

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของอควิเมนต์เชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

34.9 ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

บริษัทย่อย 7 แห่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ดังต่อไปนี้

บริษัท	ประเภท ใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ระหว่างประเทศและบริการ ชุมสายอินเทอร์เน็ต	25 สิงหาคม 2562 - 24 สิงหาคม 2567 8 กุมภาพันธ์ 2560 - 7 กุมภาพันธ์ 2565
บริษัท โทรคมนาคมแบบที่สอง	โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ ใช้งานสายอากาศขนาดเล็ก	30 พฤศจิกายน 2559 - 29 พฤศจิกายน 2564
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่สาม โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโทรคมนาคม โทรศัพท์ พื้นฐานและระบบสื่อสาร ข้อมูล บริการขายต่อ โทรศัพท์เคลื่อนที่	23 กุมภาพันธ์ 2549 - 29 มกราคม 2575 5 มีนาคม 2562 - 4 มีนาคม 2567
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต บริการบัตรโทรศัพท์ระหว่าง ประเทศ	28 กรกฎาคม 2562 - 27 กรกฎาคม 2567 25 มกราคม 2563 - 24 มกราคม 2568
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ต บริการวงจรเช่าส่วนบุคคล ภายในประเทศ	6 พฤศจิกายน 2562 - 5 พฤศจิกายน 2567 30 พฤศจิกายน 2549 - 29 พฤศจิกายน 2564
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ระหว่างประเทศ	30 มีนาคม 2562 - 29 มีนาคม 2567
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด	โทรคมนาคมแบบที่สาม	บริการวงจรเช่าส่วนบุคคล ระหว่างประเทศ	18 พฤศจิกายน 2552 - 17 พฤศจิกายน 2567
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต บริการขายต่อบริการวงจรเช่า ส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	20 มิถุนายน 2562 - 19 มิถุนายน 2567 14 มีนาคม 2559 - 13 มีนาคม 2564
บริษัท เอเซียส รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต บริการโทรคมนาคมบัตร โทรศัพท์ระหว่างประเทศ	23 พฤศจิกายน 2562 - 22 พฤศจิกายน 2567 16 กุมภาพันธ์ 2563 - 15 กุมภาพันธ์ 2568
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่	16 มิถุนายน 2559 - 15 มิถุนายน 2564

บริษัทย่อยดังกล่าวมีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปี และค่าธรรมเนียมในการนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจัดให้มีบริการ โทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ประกาศโดย กสทช.

บริษัท เอเชียส รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด (“เออาร์เอส”) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม อยู่ในระหว่างการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช. ปัจจุบันเออาร์เอส ยังไม่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว

35. เครื่องมือทางการเงิน

35.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เงินมัดจำรับจากลูกค้าและประมาณการหนี้สิน กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืม ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นกลุ่มบริษัทจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของกลุ่มบริษัทจึงอยู่ในระดับต่ำ รายละเอียดของเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องจากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	4	7	123	257	30.1540	32.4498
เยนญี่ปุ่น (ต่อ 100 เยน)	-	-	3,408	-	27.5940	-

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	-	-	63	120	30.1540	32.4498
เยนญี่ปุ่น (ต่อ 100 เยน)	-	-	3,408	-	27.5940	-

35.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด กลุ่มบริษัทจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

36. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของกลุ่มบริษัทคือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 2.30:1 (2561: 1.88:1) และเฉพาะของบริษัทฯเท่ากับ 0.47:1 (2561: 0.98:1)

37. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯมีมติให้เสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯประจำปี 2563 เพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลประจำปีให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯจากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวนเงิน 12,316 ล้านบาท การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวขึ้นอยู่กับมติของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

38. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563